

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Jakelussa mainituille

Kirje
16.2.2021

Liite
VN/4082/2021

1/4

UUDISTUVA JA OSAAVA SUOMI 2021-27: EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN OHJELMA

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osarahoittamien valtakunnallisten teemojen valmistelu

Valtakunnallisten teemojen valmistelu

Tulevan ohjelmakauden valmistelussa on edetty siihen vaiheeseen, että ohjelmasta rahoitettavat valtakunnalliset teemat ja niiden sisällöt ovat pääsääntöisesti selvillä ja on aika nimetä valtakunnallisten teemojen välittävät toimielimet osana muuta ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän valmistelua. Valtakunnallisten teemojen välittävien toimielimien tehtäviä hoitavat ELY-keskukset ovat Hämeen ELY-keskus, Keski-Suomen ELY-keskus, Etelä-Savon ELY-keskus ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Välittävien toimielinten vastuita tullaan täsmentämään alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta säädettävän lain (*toimeenpanolaki*) nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (*toimeenpanoasetus*).

Valtakunnallisia teemoja on valmisteltu ohjelman substanssiministeriöissä ja ministeriöyhteistyössä sekä yhteistyössä alueiden kanssa. Ministeriöt ovat valinneet sisällöllisten linjaustensa mukaisesti strategisesti tärkeät teemat, joihin valtakunnallista kehittämisrahoitusta halutaan kohdentaa. Teemojen sisältöjen yksityiskohdat tulevat täsmentymään EU:n elpymis- ja palautumistukiväliseen RRF:n Suomen hakemuksen laatimisen yhteydessä. Ohjelman valtakunnalliset teemat hyväksytään ohjelman seurantakomitean kokouksessa myöhemmin vuoden 2021 aikana.

Päätöksenteko ja hallintomalli

Välittävä toimielin tekee virallisen päätöksen valtakunnallisten teemojen hankkeiden rahoituksesta ja vastaa hankkeiden hallinnosta. Hallintoviranomainen osoittaa toimintaan tarvittavat valtuudet. Teknisen tuen jaossa huomioidaan välittäväälle toimielimelle osoitettu valtakunnallisten teemojen ohjelmärahan osuus.

Valtakunnallisille teemoille voidaan asettaa johtoryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia valtakunnallisen teeman strategisesta ohjaamisesta sekä seurata, arvioida ja muutoin tukea teeman toteutumista. Johtoryhmä voi tehdä esityksen hakujen suuntaamisesta sekä rahoitettavista hankkeista toimivaltaiselle välittäväälle toimielimelle ja se myös seuraa, että Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallinen ja alueellinen toiminta täydentävät ja tukevat toisiinsa valtakunnallisessa teemassa.

Johtoryhmän kokoonpanosta päättää valtakunnallisen teeman vastuuministeriö tai poikkihallinnollisen teeman osalta vastuuministeriöt yhteistyössä. Johtoryhmässä tulee kuitenkin aina olla välittävän toimielimen edustaja. Johtoryhmä voi tehdä välittävälle toimielimelle esityksiä seurantakomitean hyväksymiä valintaperusteita täydentäviksi valintaperusteiksi, joita käytetään valtakunnalliseen teeman sisältyvässä hankehaussa, ja lisäksi tarvittaessa esityksiä hakukohtaisiksi painopisteiksi.

Valtakunnalliset teemat: aiemmin sovittu välittävä toimielin

Seuraavien valtakunnallisten teemojen (5 kpl) välittävänä toimielimenä toimii Hämeen ELY-keskus, (teemakuvaukset liitteenä):

- Vaikeasti työllistyvien tukeminen (STM)
- Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta (STM ja OKM)
- Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta (STM)
- Osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tuki ja koordinaatio Euroopan sosiaalirahastotyössä 2021-2027 (STM ja OKM)
- Sosiaalisten innovaatioiden koordinaatiohanke, sisältö täsmentyy myöhemmin (STM, OKM ja TEM)

Valtakunnalliset teemat, joihin pyydetään ilmoittautumisia välittäviksi toimielimiksi:

Valtakunnalliset teemat on sijoitettu erityistavoitteittain. Ministeriöt on ilmoitettu tarkoituksena kuvata kunkin teeman sisällön laatimisesta vastannutta ministeriötä tai yhdessä suunnitellun teeman sisällöstä vastaavia ministeriöitä ns. vastuuministeriöitä. Teema voi toimia useassa erityistavoitteessa. Kullekin teemalle valitaan kuitenkin vain yksi välittävä toimielin, joka vastaa koko teeman hallinnoinnista.

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) osalta ilmoittautumisia pyydetään RR ELY-keskuksilta:

Ohjelman erityistavoitteet ja niissä toteutettavat valtakunnalliset teemat:

1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

1. Innovaatio – ja osaamisverkostot (TEM, OKM)

1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

1. Innovaatio- ja osaamisverkostot (TEM)

1.3 Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

1. Innovaatio- ja osaamisverkostot (TEM)

2.1 Energiatehokkustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

1. Innovaatio- ja osaamisverkostot (TEM)
2. Energiatehokkuus ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen (YM)

2.4 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja –palautuvuuden edistäminen

3. Ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen (YM)

2.6 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

1. Innovaatiot- ja osaamisverkostot (TEM)
4. Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta (YM)

Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osalta ilmoittautumisia pyydetään RR ELY-keskuksilta:

Ohjelman erityistavoitteet ja niissä toteutettavat valtakunnalliset teemat:

4.1 Polkuja töihin

1. Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten kehittäminen (TEM)
2. Uusia työmahdollisuuksia työpaikkoja kehittämällä (TEM)
3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (TEM, OKM ja STM)
4. Työmarkkinoiden kohtaanto (TEM)

4.6 Uutta osaamista työelämään

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (TEM, OKM ja STM)
4. Työmarkkinoiden kohtaanto (TEM)
5. Työelämän kehittäminen (TEM ja STM)
6. Jatkuva oppiminen (OKM)
7. Luovan ja kulttuurialan innovaatio-osaaminen (OKM)

4.7 Yhdenvertaiseen osallisuuteen

3. Maahanmuuttaneiden toimiva arki Suomessa: työ, osaaminen ja osallisuus (TEM, OKM ja STM)

Ilmoittautumis- ja valintamenettely sekä hallintoprosessi

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjelman hallintoviranomaisena pyytää RR ELY-keskuksia ilmoittamaan kiinnostuksensa toimia valtakunnallisten teemojen välittävänä toimielimenä sekä priorisoimaan ja perustelemaan kiinnostuksensa 8.3.2021 mennessä. Ilmoittautumiset tulee toimittaa sähköpostilla osoitteeseen HVO@tem.fi

Välittävistä toimielimistä on tarkoitus säätää toimeenpanoasetuksessa. Tämän lisäksi hallintoviranomainen nimeää päätöksellään välittävät toimielimet kuultuaan ao. teeman vastuuministeriöitä. Valinnoissaan hallintoviranomainen kiinnittää huomiota välittävän toimielimen substanssisosaamiseen ja kokemukseen ao. teeman mukaisen kehittämistoiminnan rahoittamisesta sekä välittävän toimielimen hallinnolliseen osaamiseen.

Aluekehitysjohtaja

Johanna Osenius

Erityisasiantuntija

Kati Torniainen

LIITTEET

VK-teemojen sisältökuvaukset EAKR
VK-teemojen sisältökuvaukset ESR
ESR-valtakunnalliset teemat; tiedoksi välittävälle

JAKELU

ELY-keskukset

TIEDOKSI

Maakuntien liitot

TEM TTM Päivi Haavisto-Vuori
TEM IYR Mika Pikkarainen
STM Päivi Hämäläinen
OKM Merja Niemi
YM Anu Kerkkänen
YM Mauri Yltiö

TEM AKO Tapani Kojonsaari
TEM AKO Sirpa Liljeström
TEM AKO Harri Ahlgren
TEM AKO Päivi Poikola
TEM AKO Kaisa Saarinen
TEM AKO Sirpa Hautala
TEM TOVI Minna Härkönen